

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Министарство пољопривреде и заштите животне средине
Сектор за рурални развој

Подршка локалним иницијативама и пројектима за развој пољопривреде и рурални развој

Велико Градиште
27 мај 2017.

Министарство пољопривреде и заштите животне средине
Сектор за рурални развој

- Члан 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју (СГ РС, бр. 10/13, 142/14, 103/15) предвиђа могућност утврђивања мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја органа аутономне покрајине (АП) и јединице локалне самоуправе (ЈЛС) за подручје територије АП и ЈЛС
- Законом је изузета подршка за директна плаћања (осим трошкова складиштења у јавним складиштима и регресе за репродуктивни материјал - само за вештачко осемењавање)
- Средства се обезбеђују у буџету аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и користе се у складу са **Програмом подршке** који доноси надлежни орган АП/ЈЛС, уз претходну сагласност министарства

- ❑ Формат и опсег мера дефинисаних Програмом треба јасно да дефинишу приоритетна подручја деловања локалног програма и осликају територијалне специфичности и потребе
- ❑ Ради унапређења припреме и реализације Програма мера МПЗЖС је донело **Правилник о обрасцу о садржини програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја и образац извештаја о спровођењу мера пољопривредне политике и политике руралног развоја („Службени гласник РС”, број 24/15, 111/15 и 110/16)**

- ❑ Образац приказује најтачније информације о региону на који се програм односи
- ❖ Обухвата четири кључна дела:
  - Опште информације
  - Преглед мера
  - Опис мера наведених у програму
  - Идентификациону карту АП/ЈЛС
  - Шифарник мера
  - Образац извештаја о спровођењу пољопривредне политике и политике руралног развоја

Министарство пољопривреде и заштите животне средине
Сектор за рурални развој

- Опште информације обухватају: географске и административне карактеристике, природне услове и животну средину, стање и трендове у руралном подручју, показатеље развоја пољопривреде и сл.
- Планиране мере приказане су табеларно и то: Мере директних плаћања, Мере кредитне подршке, Мере руралног развоја, Посебни подстицаји и Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања и у оквиру мера руралног развоја, а дат је и табеларни приказ планираних финансијских средстава
- Описом сваке појединачне мере дефинишу се : назив мере, образложење, циљеви, веза мере са НПП и НППР, крајњи корисници, економска одрживост, општи и специфични критеријуми за кориснике, листа инвестиција у оквиру мере, критеријуми селекције, интензитет помоћи, индикатори/ показатељи и административна процедура**

Министарство пољопривреде и заштите животне средине
Сектор за рурални развој

- Све мере су означене одговарајућим шифрама датим у Шифарнику мера ради лакшег праћења и обраде
- Законом је предвиђена и обавеза подношења Извештаја о спровођењу мера пољопривредне политике и политике руралног развоја од стране надлежног органа АП и ЈЛС министарству, најкасније до 31. марта текуће године, за подршку реализовану на основу Програма из претходне године.
- Извештај садржи опште податке о АП/ЈЛС, извештај о спроведеним мерама и извештај о корисницима

Министарство пољопривреде и заштите животне средине
Сектор за рурални развој

- ❑ Један од разлога за доношење обрасца и утврђивања обавезе подношења извештаја је што током спровођења ИПАРД II Програма Републике Србије МПЗЖС има обавезу контроле двоструког финансирања истих инвестиција из јавних средстава
- ❑ Припрема и реализација програма АП/ЈЛС у складу са овим обрасцем омогућиће лакше праћење извора финансирања из области пољопривреде и руралног развоја
- ❑ Подршка спровођењу пољопривредне политике и политике руралног развоја у АП и ЈЛС не може бити у супротности са националним програмима донетим у складу са законом којим се уређује подршка пољопривреди и руралном развоју

Министарство пољопривреде и заштите животне средине
Сектор за рурални развој

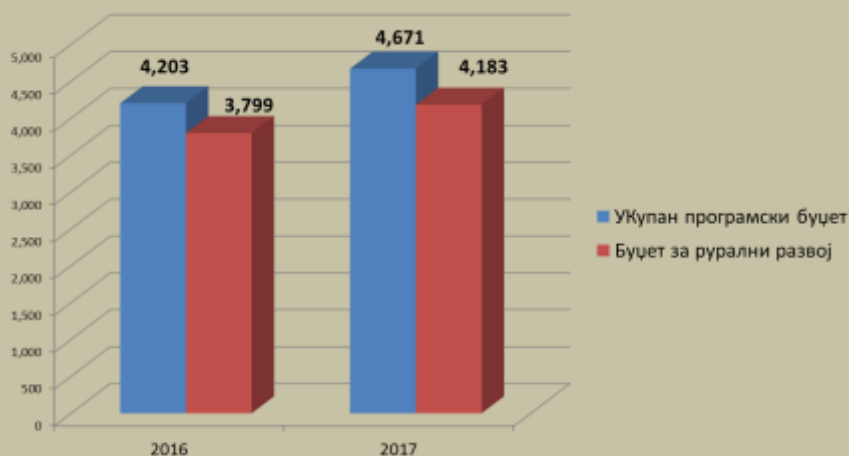
- ❑ Укупан број програма мера подршке АП/ЈЛС за које је обезбеђена сагласност министарства надлежног за послове пољопривреде и руралног развоја за 2016. годину, износио је 102
- ❑ Планирана средства подршке пољопривреди и руралном развоју АП/ЈЛС у 2016. години чине 21% укупних Уредбом предвиђених средстава за развој пољопривреде и руралних подручја на територији РС из републичког буџета
- ❑ Локално планирана средства (АП + ЈЛС) за подстицаје мерама руралног развоја за 2016. годину премашују национални буџет предвиђен Уредбом, и то за 106 %
- ❑ У структури подстицаја за рурални развој најзаступљенија су средства за унапређење конкурентности у пољопривреди (кроз инвестиције у пољопривредна газдинства) и достизање стандарда квалитета

Компаративни преглед програмске подршке пољопривреди и руралном развоју на нивоу АП / ЈЛС

Показатељ	2016	2017 (закључно са 26.06.2017.год.)
Укупан број програма мера подршке пољопривреди и руралном развоју АП/ЈЛС за које је обезбеђена сагласност МПЗЖС	102	99
Програмска подршка пољопривреди и руралном развоју на нивоу АП/ЈЛС у односу на национални буџет за пољопривреду и рурални развој ¹ (%)	21,4 %	20,8 %
Програмски буџет за рурални развој на нивоу АП/ЈЛС у односу на национални буџет за рурални развој ¹ (+, -)	+ 106,5 %	+ 46,9 %
Буџет за унапређење конкурентности у пољопривреди у односу на укупан програмски буџет за рурални развој (%)	42,7 %	46,3 %

Извор: Сектор за рурални развој, МПЗЖС

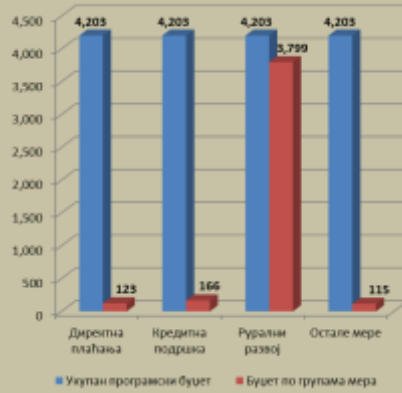
Укупан програмски буџет АП / ЈЛС за пољопривреду и рурални развој (мил. РСД)

Програмски буџет АП / ЈЛС за пољопривреду и рурални развој по групама мера (мил. РСД)

2016

2017

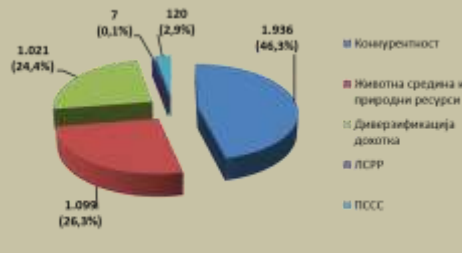
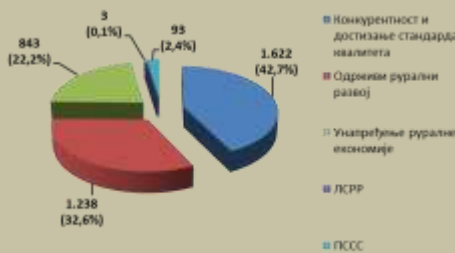
Програмски буџет АП/ЈЛС за рурални развој, по групама мера (мил. РСД)

Правилник („Сл.гласник РС“, бр. 111/15), од 29. децембра 2015. год.

Правилник („Сл.гласник РС“, бр. 110/16), од 30. децембра 2016. год.

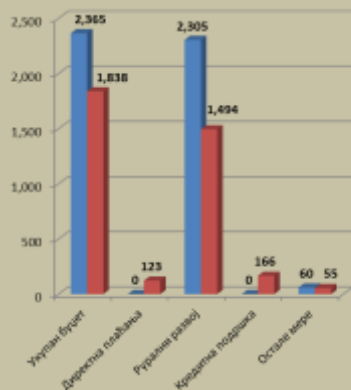
2016

2017

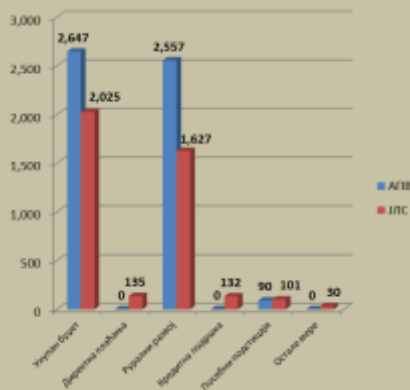

Буџетска подршка пољопривреди и руралном развоју АПВ и ЈЛС (мил. РСД)

2016

2017

Министарство пољопривреде и заштите животне средине
Сектор за рурални развој

- Програмима мера подршке пољопривредној политици и политици руралног развоја АП/ЈЛС остављена могућност АП/ЈЛС да могу да планирају средства која нису предвиђена за мере пољопривредне политике и политике руралног развоја на националном нивоу, у циљу њиховог развоја, а у складу са њиховим специфичним потребама

LEADER приступ

- ❑ Члан 34. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник РС", бр. 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16) предвиђа подстицаје за припрему и спровођење локалних стратегија руралног развоја, а члан 40 ближе описује подстицаје
- ❑ Уредбом о расподели подстицаја у 2017. години за спровођење мера руралног развоја планирана је и подршка за припрему за спровођење локалних стратегија руралног развоја - *LEADER* приступ

Шта је *LEADER*?

LEADER је скраћеница француског израза „*Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale*“, а у преводу значи „везу између активности за развој руралне економије“

LEADER принцип представља метод мобилисања актера на локалном нивоу и квалитетан начин спровођења активности руралног развоја у локалним руралним заједницама.

Концепт развијен у ЕУ као инструмент руралног развоја а омогућава локалним партнерствима да дизајнирају и имплементирају планове усклађене са локалним потребама у складу са договореном стратегијом

Регулатива

➤ Основни елементи *LEADER*-а дефинисани су у Уредби (ЕК) бр. 1305/2013. од 17.12.2013. године

- *LEADER* приступ ће бити имплементиран од стране ЛАГ-ова који:
  - Предложе интегрисану локалну развојну стратегију засновану на *LEADER* елементима и који су одговорни за њену имплементацију;
  - Представљају партнере из разних социо-економских сектора на одабраној територији и у којима на нивоу одлучивања економски и социјални партнери, као и други представници цивилног друштва представљају најмање 50% локалног партнерства;
  - Показују способност да дефинишу и имплементирају локалну развојну стратегију унутар одређене области.

Регулатива прецизира и форму локалног партнерства, област и улогу у одабиру пројеката од стране локалног партнерства

Почеци *LEADER* приступа у Србији

- МПЗЖС Републике Србије је од 2007. године почело са припремама за увођење *LEADER* приступа кроз пилот пројекте, у намери да се искористи развојни потенцијал локалних заједница, да се успоставе локална партнерства јавног, приватног и невладиног сектора која ће имати капацитет да делују као Локалне акционе групе (ЛАГ) у припреми и реализацији стратегија локалног развоја
- У периоду 2008-2011. преко *Мреже за подршку руралном развоју* је спроведена обука за израду стратегија руралног развоја
- 2011 - 2012 године Србија је добила финансијску помоћ ЕУ за пројекат "*Изградња капацитета за успостављање и имплементацију LEADER-а у Србији*", чија је сврха припрема за будућу имплементацију *LEADER* приступа у складу са захтевима ЕУ

Министарство пољопривреде и заштите животне средине
Сектор за рурални развој

Успостављање институционалног оквира МПЗЖС за спровођење програма *LEADER*

- 2015 – Усвојен IPARD II Програм - инструмент претприступне помоћи ЕУ за рурални развој
- Мера 9 : **Техничка помоћ** – прва фаза IPARD II Програма (2018 година), предвиђа подршку потенцијалним ЛАГ и припрему за *LEADER* меру ИПАРД II програма
- Мера: **Спровођење локалних стратегија руралног развоја – *LEADER* приступ** – друга фаза IPARD II Програма (друга половина 2018. године)
- Успостављена Оперативна структура IPARD-а:
  - **Управљачко тело** – Сектор за рурални развој МПЗЖС
  - **Ипард агенција** - Управа за аграрна плаћања МПЗЖС
- У оквиру НППР 2017 – 2020, који је фази усвајања, предвиђена је мера „Припрема локалних стратегија руралног развоја партнерстава за територијални рурални развој (*LEADER* приступ) “

Министарство пољопривреде и заштите животне средине
Сектор за рурални развој

Актуелно стање

- У складу са националним моделом АП Војводина од 2014. године обезбеђује подршку за израду ЛСРР и спровођење малих пројеката из стратегије
- Дванаест партнерстава добило је подршку за израду ЛСРР као и за реализацију малих пројеката из стратегије
- Због закашњења у акредитацији мере **Техничка помоћ**, а да би се олакшало процес увећења *LEADER* приступа, финансирање подршке потенцијалним ЛАГ-овима и припрема за *LEADER* меру у 2017. и 2018. години биће обезбеђено из националног буџета

Министарство пољопривреде и заштите животне средине
Сектор за рурални развој

Докле смо стигли?

Припремљен нацрт Правилника о подстицајима за припрему локалних стратегија руралног развоја партнерстава за територијални рурални развој (*LEADER* приступ)

Финансираће се:

- „Промоција *LEADER* приступа, односно руралног развоја кроз локалне иницијативе и успостављање и развој партнерства различитих сектора (јавни, приватни и цивилни)
- Обезбеђивање стручне подршке у изградњи партнерстава за територијални рурални развој
- Израда локалних стратегија руралног развоја партнерстава за територијални рурални развој и
- Реализације приоритетних пројеката из усвојених локалних стратегија руралног развоја формираних партнерстава за територијални рурални развој“

Министарство пољопривреде и заштите животне средине
Сектор за рурални развој

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!

Љиљана Симић
Самостални саветник за програмирање мера руралног развоја
Сектор за рурални развој
ljiljana.simic@minpolj.gov.rs